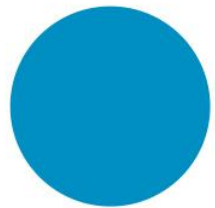

Betrapt!

DOCENT

belasting
& douane
museum

Beste docent,

Wat fijn dat u de tijd neemt om dit document goed door te nemen. Hier leest u alles over wat u kan verwachten van het programma Betragt! en wat wij van u als docent verwachten. Na een kleine (1) **intro** leest u meer over het programma en hoe het (2) **aansluit met het onderwijs**. Daarna volgt meer uitleg over de **voorbereiding** op het lesprogramma zoals (3) **tips** voor in de klas. Leest u daarna goed wat wij van u vragen tijdens (4) **het bezoek aan het museum** en wat (6) **de rol is van de docent/begeleider**.

1. INTRO

Hoe werd er in het verleden het smokkelen door de Douane ontdekt en hoe gebeurt dat nu? Met een heel archief aan materiaal en tools gaat de klas op onderzoek uit door het museum. Gaat het de klas ook lukken om een smokkelaar te ontmaskeren?

In groepsverband zijn er verschillende casussen die opgelost moeten worden, met behulp van de museumdocent. Er zijn in totaal 6 groepjes. Drie groepjes onderzoeken een zaak van de Douane uit het verleden en de drie andere groepjes proberen een overtreding uit het heden op te lossen. Als de smokkelaars zijn betrapt, mogen de groepjes klassikaal hun resultaat delen.

2. AANSLUITING MET HET ONDERWIJS

Bespreekt u in de klas al onderwerpen rondom de **Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger**? Tijdens het programma Betragt! maken uw leerlingen kennis met de werkwijze van justitie rondom grensbewaking, de bevoegdheden van de Douane en de verantwoordelijkheden die iedere burger heeft wanneer zij/hij op reis gaat.

De leerlingen leren **de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart en cultuur**. Tijdens het museumprogramma bespreken we de werkzaamheden van een douanier (na 1945 tot aan nu). De situaties van de dossiers zijn steeds verschillend. Denk aan douaniers bij de grens met België toen de grenzen nog gesloten waren... Ook de situaties die zich nu op een luchthaven afspelen komen aanbod. De situatie per dossier is dan wel steeds verschillend, twee dezelfde vragen stellen we aan iedere groepje: **Waarom worden bepaalde producten gesmokkeld en waarom willen sommige mensen deze spullen toch graag hebben?**

Tijdens Betragt! maken uw leerlingen gebruik van **eenvoudige historische bronnen en leren ze aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren**.

Bepaalde opdrachten doen een beroep op *de vaardigheden*:

- *tijd-, plaats- en situatiegebondenheid van de bronnen*

- *motieven van mensen voor handelingen plaatsen in het verleden*

Het programma *Betrapt!* richt zich op het erfgoed van Nederland en heeft daarom aansluiting bij de volgende vensters van het **Canon van Nederland**:

* *canonvenster Europa na 1945*

* *Europese integratie na de Tweede Wereldoorlog*

* *de steeds toenemende samenwerking in Europa (EEG, EU)*

3. VOORBEREIDING

- Voor u als docent... even terug in de tijd. Botersmokkel... wat is dat?

https://www.npo.nl/andere-tijden/02-10-2010/POMS_NTR_155693/ (ongeveer 30 min)

- Waarschijnlijk weet uw klas ook weinig over deze periode én de botersmokkel. Kijk tip voor in de klas:

<https://www.youtube.com/watch?v=E5E074ZMhZA> (3 min) OF

<https://www.youtube.com/watch?v=3r8bNXMcQ7c> (ongeveer 8 min)

- Meer over het vak douanier anno nu? Douane in de Rotterdamse Haven?

https://www.npostart.nl/rachel-valt-binnen/20-03-2022/VPWON_1316803

vanaf minuut 6.09 ongeveer (ongeveer 5 min)

- Mocht u kunnen inloggen bij RTL, dan geven wij graag deze tip:

<https://www.rtl.nl/gemist/de-douane-in-actie/>

- Maar ook het Youtube kanaal Douane Nederland geeft goede informatie:

<https://www.youtube.com/channel/UCF8rSGz1pilOZx5xACrzWSg>

4. LEESTIP VOOR DE KLAS:

U kunt ook een leesopdracht koppelen aan het bezoek aan het museum. Er zijn twee prachtige én zeker ook spannende kinderboeken verkrijgbaar, passend bij de onderwerpen die ook behandeld worden tijdens het bezoek aan het museum.

- **Annet Huizing** [Het pungelhuis](#)

Voor Ole komt het verleden tot leven als hij met zijn vader terugkeert naar opa's huis in de bossen van Brabant, vlak bij de grens met België. Daar woedde in de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw een hevige strijd tussen botersmokkelaars en commiezen. Langzaam maar zeker ontdekt Ole waarom zijn vader nooit over zijn opa wilde praten.

Vanaf ca. 10 jaar

Historische roman, Fictie, Kinderboek

- Jacques Vriens [Smokkelkinderen](#)

De vader van Arie (12) heeft geen werk. Daarom smokkelt hij boter over de grens naar België. Op een zondagmiddag neemt zijn vader Arie stiekem mee. Maar alles verloopt anders dan gedacht.

Vanaf ca. 10 jaar.
Historische roman, Fictie, Kinderboek

5. VOOR HET BEZOEK

Handelingen die vooraf noodzakelijk zijn voor het slagen van het project: **het verdelen van de klas in 6 groepen**. We stellen het op prijs als u de klas verdeelt in **heterogene groepjes**. Verschillende niveaus zullen elkaar versterken in de opdrachten. Dit omdat er verschillende taken zijn voor het afronden van de opdrachten die de leerlingen gaan maken in het museum. Om u een voorbeeld te geven: terwijl het ene groepslid druk bezig is met het archiefwerk van de Douane, kunnen de andere leden de zaal op gaan om informatie te verzamelen, foto's maken of de presentatie al voorbereiden.

6. ROL VAN DE DOCENT/BEGELEIDER

- * Wanneer u arriveert bij het museum, vragen wij u om de leerlingen nog even buiten te laten wachten. Aan de balie van het museum geeft u aan gereserveerd te hebben. De museumdocenten begeleiden uw klas naar binnen. In de garderobe kunnen uw leerlingen hun spullen kwijt. Indien er een kleine pauze wenselijk is, gaan de tassen mee naar boven en blijven alleen de jassen beneden.
- * Na het opbergen van de spullen, spreekt u de leerlingen onderaan de trap toe en nemen zij plaats in hun groepje.
- * Tijdens het project is de aanwezigheid van één begeleider op vijftien leerlingen verplicht. De docent/ begeleider assisteert waar nodig is, stuurt op een goede samenwerking van de subgroepen en bewaakt de orde in het educatielokaal van het museum maar ook op de museumzaal.

Wij kijken uit naar uw klas en het bezoek.
Met vriendelijke groet,
BDM Educatie Team

